

безпекові послуги, можуть забезпечити їх латентність на значно вищому рівні, ніж зазвичай. Це зумовлено як професійними навичками порушників, так і їх зв'язками з правоохоронними органами.

Тобто цілком закономірно, що інтенсивний розвиток приватного сектору безпеки можливий лише за рахунок зниження ефективності діяльності правоохоронних органів і як наслідок – зниження загального рівню національної безпеки України.

Стосовно міжнародного досвіду розвитку приватного сектору безпеки, то він ще більш сумнівний. Наведемо лише окремі статистичні дані. Загальна чисельність приватних охоронців, що залучалась для роботи в Іраку в період з 2003 по 2010 роки складає приблизно 200 000 працівників з 400 приватних охоронних та військово-охоронних агентств. Активну участь у війні в Афганістані, починаючи з 2001 року, брали працівники охоронних та військово-охоронних компаній. Їх чисельність в країні станом на кінець 2012 року оцінюється в 40000 чоловік. Низка російських авторів, погоджуючись з твердженням щодо відсутності російських військ в Криму в березні 2014 року, вказували на можливість використання там «приватної армії Путіна» - охоронної агенції, сформованої та фінансованої

корпорацією «Газпром». Так це чи ні визначитись тяжко, однак беззаперечним є те, що з початку XXI віку ринок охоронних послуг істотно змінився і значну роль тут стали відігравати транснаціональні корпорації.

Підсумовуючи, зазначимо наступне:

1. Розвиток сектору приватної безпеки є доцільним лише в результаті наявності високорозвиненої та ефективної системи правоохоронних органів. Зараз в Україні стан справ зовсім інший.

2. Необхідна передумова існування приватної безпеки – наявність посиленого, в порівнянні з іншими сферами, механізму запобігання корупції.

3. Формування сектору приватної безпеки має здійснюватись виключно в контексті єдиної політики національної безпеки. (Нині приватні охоронні агенції навіть не віднесені до числа суб'єктів забезпечення національної безпеки).

4. Слід враховувати, що іноземний досвід розбудови приватного сектору безпеки є далеко не завжди позитивним.

В іншому випадку інтенсивний розвиток приватного сектору безпеки може скласти загрозу національній безпеці України, як пасивну (шляхом пониження ефективності роботи правоохоронних органів), так і активну (шляхом прямої протидії суб'єктам забезпечення національної безпеки).

Іванова Аліна Євгенівна

к.ю.н., асистент кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (Україна, м.Харків)

ПРОБЛЕМИ ДЕТЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК НАПРЯМКУ НЕДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ СВІТОВОГО ДОСВІТУ

Функціонування приватних детективів вважається таким, що значною мірою збільшує відповідальність державної правоохоронної системи за вчасне та високопрофесійне реагування на потреби

громадян та суспільства в цілому, звільняє правоохоронців від необхідності виконання багатьох малозначних та непрацездатних їм функцій, сприяє загальному оздоровленню криміногенної

ситуації у державі. У багатьох країн світу детективна діяльність є визнаною на державному рівні, врегульована законами та оптимально використовується для збільшення можливості громадян та юридичних осіб у захисті своїх законних прав та інтересів.

В Російській Федерації ще в 1992 року був прийнятий закон «Про приватну детективну та охоронну діяльність в Російській Федерації», який містить визначення поняття «приватна детективна та охоронна діяльність», вказує на відмінність від правоохоронної діяльності, закріплює правовий статус підприємств, що здійснюють приватну детективну діяльність та вичерпний перелік послуг, які вони можуть надавати. Також детективна та охоронна діяльність регулюється іншими федеративними законами такими як «Про зброю», «Про ліцензування окремих видів діяльності», Цивільним та Кримінальним кодексом Російської Федерації, цілою низкою Постанов Уряду Російської Федерації та відповідними відомчими нормативно-правовими актами. Таким чином можна зробити висновок, що у даний час у Російській Федерації детективна діяльність знаходиться у періоді нормативно-правового різноманіття, сприяння розвитку приватному сектору безпеки як невід'ємної частини системи внутрішньої безпеки держави, з метою протидії загостренню криміногенної злочинності.

У Великобританії у теперішній час функціонує значна кількість приватних детективних агентств, послугами яких користуються як окремі громадяни, так і промислові компанії. Але у державі відсутні будь-які законоположення або урядові приписи, що передбачають обов'язкову реєстрацію детективів. У даний час уряд Великобританії вважає необхідним ввести реєстрацію з обов'язковою спецперевіркою детективів поліцією. Це обґрунтовується тим, що ніде не зареєстрований приватний детектив безо всякої ліцензії може на власний розсуд використовувати широкий арсенал оперативної техніки та криміналістичні

засоби та застосовувати отриману інформацію у протизаконних цілях. До кола проблем розшуку, які вирішуються силами приватних детективних агентів, відносяться розслідування злочинів, які пов'язані з комп'ютерними системами, забезпечення безпеки службових та приватних приміщень, виявлення підслухуючих пристроїв, особиста охорона клієнтів, у тому числі іноземних громадян.

У Франції діяльність приватних детективних бюро регулюється Законом № 891 від 28 вересня 1942 року з наступними змінами та поправками. Він передбачає, що власниками приватних бюро можуть бути особи, які мають французьке громадянство, або громадяни країн Європейської спільноти. Особи, які бажають займатися детективною діяльністю не повинні: бути судимі за вчинення кримінального злочину, мати адміністративні або дисциплінарні стягнення, знаходитися під вартою. Колишні службовці поліції Франції можуть стати власниками приватних детективних бюро тільки з письмового дозволу міністра внутрішніх справ. До компетенції приватних детективів у Франції у теперішній час відноситься промислове шпигунство, захист підприємств від недобросовісної конкуренції, забезпечення безпеки у банківській діяльності, забезпечення безпеки клієнтів.

В Україні на сьогоднішній день послуги детективних агентств, як і сама детективна діяльність не врегульовані на законодавчому рівні. Не зважаючи на це, на території України фактично її здійснюють як окремі особи, так і об'єднання, послуги яких знаходяться у правовому полі та регулюються нормами конституційного, кримінального, цивільного та адміністративного права, законами України «Про адвокатуру», «Про інформаційні агентства», «Про інформацію», а також іншими нормативно-правовими актами України. Спираючись на актуалізацію питання розвинення недержавних напрямків безпеки та необхідність легалізувати цей вид діяльності в Україні був підготовлений

проект Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність». Цей проект визначає та регламентує види та правовий статус суб'єктів приватної детективної (розшукової) діяльності, процедуру отримання свідоцтва про право на заняття цією діяльністю, види детективних послуг, повноваження суб'єктів приватної детективної (розшукової) діяльності, обмеження в здійснюванні цієї діяльності, співпраця та взаємодія з правоохоронними органами та органами місцевого самоуправління, юридичними та фізичними особами, сутність професійної таємниці результатів приватної детективної (розшукової) діяльності, кадрові питання, процедуру отримання дозволу на придбання, зберігання та використання спеціальних засобів особами, які займаються приватною детективною (розшуковою) діяльністю, умови та випадки застосування

спеціальних засобів, здійснення контролю та прокурорського нагляду за дотриманням законності суб'єктами приватної детективної (розшукової) діяльності.

Таким чином, можна зробити висновок, що Україна почала приділяти більш детальну увагу до актуальності приватної детективної діяльності згідно потребам сучасного суспільства, що знайшло своє відображення у розробці нормативно-правової бази, яка регулює цю діяльність. Не можна ігнорувати той факт, що розшукова діяльність за допомогою приватних детективів та детективних агентств притаманна більшості цивілізованих країн світу, досвід яких показує, що наявність, крім державної, ще й альтернативної розшукової (приватної) діяльності значною мірою підвищує якість та результати розшуку та слідства.

Ігнатченко Ірина Георгіївна,

*кандидат юридичних наук, кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри адміністративного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(Україна, м.Харків)*

ГРОМАДСЬКІ ГУМАНІТАРНІ РАДИ ПРИ ОБЛАСНИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЯХ ЯК СУБ'ЄКТИ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

У науковій літературі безпека зазвичай визначається як першооснова існування і людини, і будь-якого етносу, нації, держави. Водночас державна культурна політика базується на відповідності гуманітарної складової національній безпеці в цілому. З одного боку, ми маємо потребу у національній єдності, з іншого — наше суспільство є полікультурним. У концепції безпеки підґрунтям багатоманітності культурного вираження є збереження за індивідом, культурною групою чи етносоціальною спільнотою статусу суб'єкта культури: можливість діяльного становлення у просторі культури. У цьому концепті закладено права численних культурних груп

суспільства та окремого індивіда на культурне самовираження.

Таким чином, у просторі кожної національної держави можна виділити різні аспекти динаміки культурних процесів, які за певних обставин можуть мати конструктивний або ж деструктивний характер. У Законі України «Про основи національної безпеки України», а також вітчизняними дослідниками з питань національної безпеки окремо не виділяється сфера національної культури. Однак, оскільки культурна самобутність є основою національної культури та становить важливу складову національної безпеки кожної країни, то доцільно виділити: (а) зовнішні загрози культурній самобутності України: розмивання